



Recensie Theater

‘The making of Berlin’ is een vernuftig feest van verwarring

Theaterfestival Boulevard
The making of Berlin

★★★★★

Jowi Schmitz 10 augustus 2022

De introductie is nog relatief eenvoudig: na een serie films over steden geeft regisseur Yves Degryse een filmmaakster toestemming om de aanloop naar de laatste ‘stedenfilm’ vast te leggen. Een *Making of Berlin* over het maken van een film over Berlijn door de Vlaamse groep Berlin, te zien op Theaterfestival Boulevard in Den Bosch. De groep Berlin werkt steevast op het snijvlak van film en theater.

Filmmaakster Fien Leysen volgt vanaf dat moment de voorbereidingen van Degryse en zijn groep, we maken vergaderingen mee, wandelen mee door de stad. In die eerste veertig minuten – de voorstelling duurt bijna twee uur – is het enige wonderlijke feit wellicht dat we als publiek in een theaterzaal naar een film zitten te kijken.

Symbool voor de schrijnende geschiedenis

Het startbeeld is een drone die Berlijn binnenvliegt en na een tocht tussen oude panden door terechtkomt bij een oude man die in de verte staart. Maar dat shot gaat fout, de crew is in beeld, het moet

nog eens.

Een nieuwe dronevlucht, weer Berlijn, in kleur dit keer, de kijker weet: nu zijn we echt begonnen. Daar staat de oude Friedrich

Mohr, spil van de film. Zijn verhaal mag symbool staan voor de schrijnende geschiedenis van Berlijn.



Film, theater en muziek lopen ingenieus in elkaar over in 'The making of Berlin'. Beeld Jean Philipse

Mohr werkte als jonge vent vanaf 1943 als orkest-inspiciënt, een soort conciërge die zorgt dat alle stoelen op hun plek staan, dat alle partituren gereed zijn. Hij werkte voor de Berliner Philharmoniker, een van de beste orkesten ter wereld.

We horen over verloren liefdes, gebroken vriendschappen en de pijn die Mohr nog steeds in zich meedraagt omdat niemand in het orkest protesteerde toen zes Joodse musici werden ontslagen.

'De stilte van mijn vrienden'

De 'on'moedigen, noemt regisseur Degryse Mohr en de overige orkestleden. Het resonanceert met een zin die Mohr voorleest, die hem werd gezegd door één van de ontslagen orkestleden: "Meer dan de woorden van mijn vijanden, zal ik me de stilte van mijn vrienden herinneren."

Eén droom koestert Mohr nog steeds: het opvoeren van *Siegfrieds Trauermarsch*, een deel uit Wagners opera *Götterdämmerung* in een aantal bunkers verspreid over de stad. Het is een plan dat hij aan het einde van de oorlog met een aantal orkestleden heeft opgevat. De Russen waren in opmars en de bombardementen op Berlijn namen toe. Een plan dat destijds mislukte.

Gegrepen door de schoonheid van Mohrs wens willen Degryse en zijn crew die droom nu alsnog proberen waar te maken. Er moet toch een orkest zijn dat alsnog bereid is de bunkers in te gaan? Nagebouwde bunkers desnoods? Zou dat niet een ultieme vorm van heling, van verbinding zijn?

Een schittering áchter het filmdoek

Tegen die tijd is er áchter het filmdoek soms een schittering van het instrument van een hoorniste te zien, het opgloeien van een lampje op het mengpaneel van regisseur Degryse. Theater, fictie, begint de film in te sijpelen, op veel meer manieren dan dat op het eerste gezicht lijkt te gebeuren.

Dat filmdoek. daar zaten mensen achter. daar stond de regisseur

aan de knoppen te draaien, en blies die hoorniste nou echt live mee met de muziek? Zelfs de titel is al dubbelzinnig: *The making of*. Wat werd er gemaakt en wie maakte het precies? Deze film, deze voorstelling, is een zorgvuldig gesponnen web, een vernuftig verhaal vermomd in een documentair jasje. Een feest van verwarring.

The making of Berlin gaat op tournee door België en Frankrijk en zal in 2023 ook weer in Nederland te zien zijn. Meer info: Berlinberlin.be



cultuur&media

Net binnen

[MEER >](#)

Liveblog [Oorlog in Oekraïne](#)

Oekraïne versterkt troepen bij grens met Belarus

In memoriam [1935-2022](#)

Professor Hans Galjaard overleden

Vacature

Trouw is op zoek naar stagiairs. Lees hier meer

Homorechten

Uitbreiding verbod op lhbt-propaganda in Rusland dichtbij

Kwartaalcijfers

Hoge gasprijzen bezorgen Shell forse winst in derde kwartaal



Psychisch geweld

Levenslessen van Ruinerwold-zoon Israel van Dorsten

Tv-column [Willem Pekelder](#)

De tafelklever bij Beau: rete-irritant, maar ook rete-interessant

Best gelezen

[MEER >](#)

1 **Oekraïne versterkt troepen bij grens met Belarus**

2 **In 2030 is de lucht in Europa een stuk schoner, maar niet in Nederland**

Recensie [Het Grote Verzwijg](#)

Een opmerkelijk zachte documentaire over een harde familiegesciedenis

MEER CULTUUR&MEDIA [v](#)

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip [hier](#) onze journalisten

Algemeen

Over ons
Contact met Trouw
Privacystatement
Abonnementsvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Cookiebeleid
Privacy-instellingen
Auteursrecht
Colofon

Service

Klantenservice
Mijn account
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer Trouw

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
Archief